

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΕΜΠΤΗ 20 ΜΑΪΟΥ 2004
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)**

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ένας ξένος συγγραφέας έχει κάνει την παρατήρηση ότι, αν ο Δάσκαλος δεν πλουτίζει ούτε ανακαινίζει τα επιστημονικά του εφόδια και τις επαγγελματικές του δεξιότητες, είναι γιατί έχει να κάνει πάντοτε με παιδιά, ανώριμους δηλαδή και με περιορισμένη ικανότητα ανθρώπους, που εύκολα δεσπόζει στον κύκλο τους. Επομένως, του λείπει ο «ανταγωνισμός» με ομοίους του, που είναι πάντοτε έτοιμοι και πολλές φορές ικανοί να του αμφισβητήσουν την υπεροχή, όπως συμβαίνει στα άλλα επαγγέλματα. Δεν χρειάζεται να «πολεμήσει» σκληρά και προς σκληρούς αντιπάλους, σαν τους βιοπαλαιστές· μέσα στην τάξη είναι ο «ένας», «ο παντογνώστης», «ο φωτισμένος». Ποια δύναμη και ποια σοφία μπορούν ν' αντιπαρατάξουν στο «πνεύμα» του οι μικροί μαθητές; Και για τούτο επαναπαύεται στα λιγοστά πνευματικά του κεφάλαια.

Αξιοπρόσεχτη η παρατήρηση. Δεν αληθεύει όμως στη δική μας εποχή. Γιατί σήμερα και τα παιδιά είναι πολύ διαφορετικά από άλλοτε και ο αέρας, το «κλίμα» του σχολείου έχει αλλάξει. Παλαιότερα ο μαθητής περίμενε να φωτιστεί αποκλειστικά και μόνο από το Δάσκαλό του. Σήμερα οι πηγές των πληροφοριών έχουν πολλαπλασιαστεί σε βαθμό εκπληκτικό και οι κρουνοί τους (η εφημερίδα, το περιοδικό, το ραδιόφωνο, η τηλεόραση) ρέουν μέσα στο σπίτι. Μπορεί λοιπόν ο μαθητής, ανάλογα με τη δύναμη και την όρεξή του, να προμηθεύεται ελεύθερα και απεριόριστα «ειδήσεις» από όλες τις περιοχές της ανθρώπινης

περιέργειας: ιστορικές, γεωγραφικές, βιολογικές, ανθρωπολογικές, φυσικής, χημείας, κοσμογραφίας, ηλεκτρολογίας, κάθε λογής «τεχνικής».

Έπειτα, το σημερινό «παιδί» έχει λευτερωθεί από τους «κληρονομικούς» ενδοιασμούς, τις πλεγματικές αναχαιτίσεις που παλαιότερα έκαναν το μαθητή να σκύβει παθητικά το κεφάλι και να δέχεται αδιαμαρτύρητα την «αυθεντία» του Δασκάλου, του οποιουδήποτε Δασκάλου. Σηκώνεται και διατυπώνει με θάρρος προς κάθε κατεύθυνση τις απορίες, τις αντιρρήσεις, τις δικές του γνώμες. Και επειδή σήμερα σειέται παντού το κοινωνικό έδαφος από τα προβλήματα που έχουν γεννήσει οι οικονομικές εξελίξεις και οι πολιτικές ζυμώσεις σε όλες τις χώρες του κόσμου, η «αμφισβήτηση» έχει εισβάλει στα σχολεία και έχει κάνει δύσκολο το έργο του Δασκάλου.

Πάρε το λοιπόν απόφαση. Δεν είσαι πια ο «τυχερός» Δάσκαλος των αρχών του αιώνα μας, που ήξερε και πίστευε «ακριβώς» (ή περίπου ακριβώς) όσα περίμεναν να ακούσουν από αυτόν τα ολιγαρχή και ντροπαλά παιδιά του σχολείου εκείνης της εποχής. Είσαι (οφείλεις να είσαι, δεν μπορείς παρά να είσαι) ο Δάσκαλος ενός άλλου καιρού κι ενός άλλου κόσμου, που πρέπει να πλησιάσεις μια ταραγμένη νεότητα, ορμητική και απαιτητική, και να τη βοηθήσεις να βρει το δρόμο της.

Πρόσεξε πόσο συγκρούονται οι γνώμες των συναδέλφων σου, όταν χαρακτηρίζουν τη σημερινή Νεότητα συγκρίνοντάς την με την παλαιότερη.

Σπάνια βρίσκεται κανείς να την εγκωμιάσει. Οι πιο πολλοί την κατηγορούν ότι έχασε τη φιλοπονία, το φιλότιμο, τη ντροπή, τις αρετές που κάνουν τον νέο άνθρωπο συμπαθητικό, αγαπητό.

Μη βιαστείς να συμφωνήσεις μαζί τους. Εσύ να κάνεις προσεχτικές παρατηρήσεις και να σχηματίσεις τη δική σου γνώμη.

—Πώς;— Αυτό είναι το μυστικό σου. Πάντως, όχι με απειλές και με λοιδορίες ούτε με ειρωνείες και σαρκασμούς. Αλλά με την πειθώ, που είναι τόσο πιο αποτελεσματική, όσο

επιχειρείται πιο πολύ με το ζωντανό παράδειγμα, παρά με τα άψυχα λόγια. Πρώτα όμως να κερδίσεις την εμπιστοσύνη του Νέου.

(Ε. Π. Παπανούτσος, «Η Παιδεία το μεγάλο μας πρόβλημα»,
Αθήνα 1976, Διασκευή)

A. Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε (80-100 λέξεις).

Μονάδες 25

B1. Σε μια παράγραφο 70-80 λέξεων να διατυπώσετε την άποψή σας για το περιεχόμενο του παρακάτω αποσπάσματος: **«Σήμερα οι πηγές των πληροφοριών έχουν πολλαπλασιαστεί σε βαθμό εκπληκτικό και οι κρουνοί τους (η εφημερίδα, το περιοδικό, το ραδιόφωνο, η τηλεόραση) ρέουν μέσα στο σπίτι».**

Μονάδες 5

B2. Να βρείτε τη δομή και τους τρόπους ανάπτυξης της δεύτερης παραγράφου.

Μονάδες 5

B3. Ποια είναι η συλλογιστική πορεία (παραγωγική – επαγωγική) του παρακάτω συλλογισμού; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

- όπου απουσιάζει ο ανταγωνισμός, ο άνθρωπος δεν πλουτίζει τα εφόδιά του.

- σε παλαιές εποχές απουσίαζε ο ανταγωνισμός.

Άρα, ο άνθρωπος σε παλιές εποχές δεν πλούτιζε τα εφόδιά του.

Να αξιολογήσετε τον παραπάνω συλλογισμό ως προς την αλήθεια, την εγκυρότητα και την ορθότητά του.

(Να θεωρήσετε ότι οι προκείμενες ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα).

Μονάδες 8

B4. α. Αφού λάβετε υπόψη τη σημασία που έχουν οι παρακάτω φράσεις στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου, να σημειώσετε στο τετράδιό σας σε ποιες από αυτές η γλώσσα λειτουργεί αναφορικά και σε ποιες ποιητικά.

- i. ... σήμερα τα παιδιά είναι διαφορετικά.
- ii. ...το «κλίμα» του σχολείου έχει αλλάξει.
- iii. ...ο μαθητής περίμενε να φωτιστεί από το Δάσκαλο.
- iv. ... οι κρουνοί ρέουν μέσα στο σπίτι.

Μονάδες 4

β. παντογνώστης, αποκλειστικά, εκπληκτικό:

Να αναλύσετε τις λέξεις στα συνθετικά τους και από το δεύτερο συνθετικό της κάθε λέξης να σχηματίσετε μια δική σας (απλή ή σύνθετη) λέξη.

Μονάδες 3

Γ. Ως τελειόφοιτος να γράψεις ένα άρθρο 400-500 λέξεων για την τοπική εφημερίδα. Στο άρθρο αυτό, με βάση τη σχολική σου εμπειρία, να αναφέρεις τι προσφέρει το σχολείο για την αντιμετώπιση του καθημερινού καταιγισμού των πληροφοριών και την ένταξη των τελειοφοίτων στην κοινωνία. Ποιες αλλαγές θα πρότεινες για τη βελτίωση αυτών των προσφορών του σχολείου;

Μονάδες 50

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Τα θέματα **να μην τα αντιγράψετε** στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε.**
Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης : μετά τη 10.30΄ πρωινή.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Δ' ΤΑΞΗΣ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 28 ΜΑΪΟΥ 2004
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ :
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

ΚΕΙΜΕΝΟ

Καθ' όλη την περίοδο της προετοιμασίας του μαθητή για τις πανελλήνιες εξετάσεις, τις πιο επίπονες και σημαντικές των μαθητικών χρόνων, η διατροφή έχει το δικό της εξέχοντα ρόλο. Μια πλήρης και ισορροπημένη διατροφή βοηθάει το μαθητή να είναι πιο **υγιής** και **ισχυρός**, για να έχει καλύτερη απόδοση στο διάβασμά του.

Έτσι, η περίοδος της προετοιμασίας απαιτεί κατάλληλο προγραμματισμό, όχι μόνο στο διάβασμα αλλά και στη διατροφή του μαθητή. Το διαιτολόγιο πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις ομάδες τροφίμων στις κατάλληλες γι' αυτόν ποσότητες, δίνοντας έμφαση στα γαλακτοκομικά, τα φρούτα και τα λαχανικά, τροφές που πολλές φορές παραλείπονται ή δεν καταναλώνονται σε επαρκείς ποσότητες.

Περικλείοντας όλες τις ομάδες τροφίμων στο καθημερινό διαιτολόγιο, μπορούν να καλυφθούν όλες οι ανάγκες του μαθητή σε μακροθρεπτικά (υδατάνθρακες, πρωτεΐνες και λίπη) και μικροθρεπτικά συστατικά (βιταμίνες, μέταλλα και ιχνοστοιχεία), χωρίς να απαιτούνται εξωγενή συμπληρώματα. Σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει, κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας ή των ημερών των εξετάσεων, να ακολουθείται οποιουδήποτε είδους δίαιτα αδυνατίσματος.

Η ισορροπία και το μέτρο στην επιλογή των τροφίμων συμβάλλουν σημαντικά στην απόδοση του μαθητή στο διάβασμα, αλλά ο ρόλος της διατροφής δεν περιορίζεται μόνο σ' αυτούς τους δύο παράγοντες. Η σωστή κατανομή των γευμάτων μπορεί να βοηθήσει σημαντικά στη διάθεση και στην αυτοσυγκέντρωση.

Η κατανάλωση μικρών και συχνών γευμάτων συμβάλλει στο να βρίσκεται ο μαθητής σε μεγαλύτερη **εγρήγορηση** και να αυξάνεται η αποδοτικότητά του. Αντίθετα, τα μεγάλα γεύματα προκαλούν υπνηλία και μειώνουν τη συγκέντρωση και την

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

ικανότητα απομνημόνευσης και σκέψης του παιδιού. Έτσι, είναι προτιμότερο να καταναλώνονται μικρότερες ποσότητες τροφίμων ανά δύο-τρεις ώρες, ώστε ο μαθητής να μην αισθάνεται ούτε το αίσθημα της πείνας (λόγω πολύωρης αποχής από το φαγητό) ούτε το αίσθημα του υπερκορεσμού, που επίσης δε βοηθάει στο στόχο του.

Ιδιαίτερα σημαντικός είναι ο ρόλος του πρωινού καθ'όλη τη διάρκεια της προετοιμασίας του μαθητή για τις εξετάσεις. Ένα πλήρες πρωινό αυξάνει τη διάθεση και την ενέργεια του παιδιού, για να αντεπεξέλθει στις δυσκολίες του διαβάσματος και των άλλων υποχρεώσεων της ημέρας. Επιπλέον, μειώνει το αίσθημα της πείνας κατά τις μεσημεριανές ώρες, γεγονός που αποτρέπει την υπερκατανάλωση φαγητού το μεσημέρι, κάτι που θα προκαλούσε υπνηλία και **μείωση** της απόδοσης του μαθητή.

Εξίσου σημαντικά, για ανάλογους λόγους, είναι και τα ενδιάμεσα γεύματα (πρόγευμα και απογευματινό), καθώς μετριάζουν την πείνα και προσφέρουν επιπλέον ενέργεια κατά τις πιο σημαντικές ώρες του διαβάσματος. Ιδανικά γι' αυτές τις ώρες είναι τα φρούτα, τα γαλακτοκομικά και τα δημητριακά. Εξάλλου, αποτελούν και μια πολύ καλή ευκαιρία για ένα τονωτικό διάλειμμα!

Η ημέρα που **προηγείται** των εξετάσεων είναι πολύ σημαντική για την επίδοση του μαθητή. Έχει να καταπολεμήσει έναν πολύ μεγάλο εχθρό, το άγχος. Όλες οι δραστηριότητες αυτής της ημέρας πρέπει να είναι ευχάριστες για το παιδί, ώστε να αντιμετωπίσει το άγχος του και να αυξήσει την αυτοπεποίθησή του. Η διατροφή είναι ένας από τους παράγοντες που μπορεί να βοηθήσουν καθοριστικά προς αυτή την κατεύθυνση.

Είναι προτιμότερο η προηγούμενη ημέρα να περιλαμβάνει κάποιο οικείο, και μάλιστα αγαπητό στο παιδί φαγητό, που θα του αυξήσει τη διάθεση και θα του προσφέρει ευχαρίστηση. Η επιλογή του φαγητού είναι καλό να γίνει από τον ίδιο το μαθητή με τη διακριτική καθοδήγηση του γονέα, καθώς είναι σημαντικό να είναι μεν γευστικό, αλλά ταυτόχρονα να μην είναι ιδιαίτερα πικάντικο και βαρύ, ώστε να αποφευχθούν πιθανά στομαχικά προβλήματα.

Σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει την τελευταία αυτή ημέρα το διαιτολόγιο να περιλαμβάνει κάποιο φαγητό που προκαλεί αποστροφή στο μαθητή, ακόμα κι αν είναι «δυναμωτικό». Επιπλέον, πρέπει να αποφευχθεί οποιοδήποτε καινοτόμο φαγητό που δεν έχει ξαναδοκιμάσει το ίδιο το παιδί, καθώς

ΤΕΛΟΣ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

υπάρχει πάντα ο κίνδυνος ένα ξένο προς το παιδί τρόφιμο να του προκαλέσει δυσανεξία* ή στομαχικές διαταραχές, ιδιαίτερα λόγω του αυξημένου άγχους της ημέρας.

Μεγαλύτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στο δείπνο, καθώς ένα βαρύ βραδινό μπορεί να επηρεάσει τη χαλάρωση και την ξεκούραση του μαθητή και, κατ' επέκταση, την απόδοσή του την επόμενη ημέρα. Τέλος, μια σημαντική διατροφική λεπτομέρεια που πρέπει να επισημανθεί είναι ότι την τελευταία αυτή ημέρα πριν από τις εξετάσεις, η κατανάλωση καφέ, και ιδιαίτερα τις βραδινές ώρες, θα πρέπει να αποφευχθεί. Είναι προτιμότερο ο μαθητής να αρκестεί στο ένα φλιτζάνι ημερησίως, καθώς μεγαλύτερη ποσότητα πιθανόν να του προκαλέσει εκνευρισμό, ταραχή, ταχυκαρδία και αϋπνία.

(Άρθρο από τον περιοδικό τύπο διασκευασμένο)

Λεξιλόγιο

**δυσανεξία*: η έντονη αντίδραση του οργανισμού σε ουσίες που δεν μπορεί να αφομοιώσει και να μεταβολίσει φυσιολογικά.

ΘΕΜΑΤΑ

- A.** Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου, χωρίς δικά σας σχόλια (100 – 120 λέξεις).

Μονάδες 25

- B.1.** Να σχολιάσετε σε μία παράγραφο (60-80 λέξεων) το νόημα του παρακάτω αποσπάσματος του κειμένου:

"Όλες οι δραστηριότητες της ημέρας που προηγείται των εξετάσεων, πρέπει να είναι ευχάριστες για το παιδί, ώστε να αντιμετωπίσει το άγχος και να αυξήσει την αυτοπεποίθησή του".

Μονάδες 8

- B.2.** Να δώσετε από έναν πλαγιότιτλο στην τρίτη, έκτη και τελευταία παράγραφο του κειμένου.

Μονάδες 6

B.3. υγιής, ισχυρός, εγρήγορση, μείωση, προηγείται:

Να δώσετε ένα αντώνυμο για καθεμιά από τις παραπάνω λέξεις.

Μονάδες 5

B.4. Να βρείτε τα δομικά στοιχεία/μέρη και τους τρόπους/μεθόδους ανάπτυξης της έκτης παραγράφου του κειμένου.

Μονάδες 6

Γ. Στην εφημερίδα του σχολείου σας να γράψετε ένα άρθρο (400-500 λέξεων) για τις επιπτώσεις του σύγχρονου τρόπου διατροφής στην ψυχική και σωματική υγεία του ανθρώπου, καθώς και για το κατά πόσο κρίνεται αναγκαία η επιστροφή στην παράδοση.

Μονάδες 50

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). Τα θέματα δεν θα τα αντιγράψετε στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν.
Δεν επιτρέπεται να γράψετε καμιά άλλη σημείωση.
Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: **Μια (1) ώρα** μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 30 ΙΟΥΝΙΟΥ 2004
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ:
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)**

**ΚΕΙΜΕΝΟ
ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΚΑΙ Ο ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ**

Ένα σημαντικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο σημερινός κόσμος είναι το πρόβλημα του παρελθόντος. Τι θα γίνει; Θα συνεχίσει τον καθιερωμένο διάλογο του εκάστοτε παρόντος με το παρελθόν, θα αναγνωρίσει πως αυτό το παρελθόν περικλείει και εκφράζει **εύγλωττα** μια αξία απολύτως έγκυρη και αναγκαία για τη σημερινή πραγματικότητα ή θα το απορρίψει;

Φαίνεται πως η εποχή μας προτιμά να απορρίψει το παρελθόν. Κάθε μέρα που περνάει, η φωνή του παρελθόντος εξασθενεί, απομακρύνεται για τους περισσότερους από εμάς που επιδιώκουμε να ζήσουμε την εποχή μας και σπάνια σκεφτόμαστε να πάμε αντίθετα στο ρεύμα... Κάθε μέρα που περνάει, το παρελθόν ως Ιστορία, ως Τέχνη, ως **στοχασμός**, ως αποκάλυψη του μυστηρίου μέσα μας και γύρω μας δεν μας λέει τίποτε. Επισκεπτόμαστε ένα μουσείο και φεύγουμε από εκεί ασυγκίνητοι. Τριγυρνούμε σε μια πολιτεία που το παρελθόν την έχει ανυψώσει σε μνημείο κάλλους και Ιστορίας, και δε μένει ξύπνια μέσα μας παρό μια κοντόφθαλμη και **δυσκίνητη** περιέργεια ή, το χειρότερο, μια καταγέλαστη ματαιοδοξία πως βρισκόμαστε, πως γνωρίζουμε, πως σκεφτήκαμε τη φημισμένη αυτή πολιτεία. Αλλά βαθύτερα, αυτή η πολιτεία για μας δεν έχει φωνή, δεν έχει φυσιογνωμία, δεν μας φέρνει κανένα μήνυμα. Το παρελθόν της απομένει για τον εσωτερικό μας κόσμο βουβό.

Αποφασίζουμε να διαβάσουμε ένα παλιό βιβλίο και το εγκαταλείπουμε μετά από ανάγνωση κάμποσων σελίδων. Δεν

μας λέει τίποτε. Με λίγα λόγια, ο κόσμος που ζούμε έχει χάσει και τη γεύση του παρελθόντος και την προθυμία ή την υπομονή που χρειάζεται για να το κατακτήσει.

Απορρίπτεται, λοιπόν, το παρελθόν ως πείρα, ως απαραίτητη για την ολοκλήρωση της τρέχουσας ζωής μαθητεία σ' αυτή την πείρα, απορρίπτεται ως αξία σταθερή, πολυδύναμη και ανεπανάληπτη για την κρίση της μοίρας του σημερινού ανθρώπου; Φαίνεται πως ουσιαστικά απορρίπτεται.

Η γενιά που ανεβαίνει τώρα στο προσκήνιο είναι μια γενιά αγέρωχη, άκαμπτη, μια γενιά κυριολεκτικά ριζοσπαστική. Η στάση που παίρνει αντίκρυ στην Ιστορία, στην Τέχνη και γενικότερα αντίκρυ στο παρελθόν είναι αρνητική. Μια τέτοια στάση, όμως, οδηγεί σε οπισθοδρόμηση.

Θεσμοί που δοκιμάστηκαν στο παρελθόν επί αιώνες, που καθιερώθηκαν με αίμα πολύ, έχουν πια διαβρωθεί. Η οικογένεια, που ήταν η ζεστή φωλιά όπου πλάθονταν κι οπλίζονταν ο άνθρωπος, κάθε μέρα γίνεται και πιο σκιώδης. Ο τρόπος ζωής που είχε το παρελθόν κληροδοτήσει από γενιά σε γενιά – τιμιότητα, ντροπή, αξιοπρέπεια και κοινωνική συνεργασία – κινδυνεύει και **αναιρείται** καθημερινά από την πρακτική της εποχής μας. Το παρελθόν, ως αυθεντία, ως πηγή κανόνων βίου, υποφέρει από δεινή αμφισβήτηση.

Τι συμβαίνει λοιπόν; Οι αποκρίσεις που ερμηνεύουν το τρομερό αυτό φαινόμενο είναι ποικίλες. Άλλοι μάς λένε πως αρνούμενοι το παρελθόν μας πραγματοποιούμε την αξία της ελευθερίας. Και λησμονούν πως η ελευθερία έχει κανόνες που σήμερα έχουν καταργηθεί. Μας λένε ακόμη πως το παρελθόν αυτό ήταν **κίβδηλο** και πως πρέπει κάποτε, σε μια εποχή επαναστατική όπως η δική μας εποχή, να ανανεωθεί η ζωή αναβαπτιζόμενη σε αυτό που είναι αλήθεια. Πώς συμβαίνει, όμως, να θεωρείται σήμερα ως αληθινό ό,τι είναι βλάσφημο για τον άνθρωπο, αγενές, απρεπές, ανήθικο και βάρβαρο; Η καλοσύνη, λοιπόν, και η

εντιμότητα δεν δικαιούνται να συμπαρακαθήσουν στην τράπεζα της αλήθειας, και μάλιστα επικεφαλής;

Υπάρχει και μια άλλη ερμηνεία: Πάμε προς τη δημιουργία ενός νέου τύπου ζωής. Η απόκριση έχει μιαν εγωιστική αφέλεια μοναδική. Η Ιστορία ως τώρα γνώρισε πολλούς τρόπους ζωής – αλλιώς ζούσε ο αρχαίος Έλληνας λ.χ., αλλιώς ο Βυζαντινός, αλλιώς ο Ευρωπαίος του Μεσαίωνα, αλλιώς ο προπολεμικός άνθρωπος.

Αλλά όλοι αυτοί οι νέοι τρόποι – εκδοχές της ζωής, δεν αρνούνταν το παρελθόν. Απλούστατα, ασκούσαν το πρωταρχικό ανθρώπινο χρέος να κρίνουν αυτό το παρελθόν και να τοποθετούνται υπεύθυνα και δημιουργικά αντίκρυ του.

Σήμερα, αντίθετα, ζούμε σ' εποχή άκριτης απόρριψης των πάντων. Με τι προζύμι θα πλαστεί η νέα αυτή, η πολυθρύλητη ζωή;

Τα πράγματα γίνονται κυριολεκτικά δραματικά για έθνη που διαθέτουν παρελθόν χιλιετηρίδων, όπως είναι το δικό μας έθνος. Εδώ και η ευθύνη, εθνική και προσωπική, και η δοκιμασία και το χρέος είναι πιο βαριά, πιο επίμονα. Τι θα κάνει, πώς θα σταθεί υπεύθυνα το δικό μας έθνος αντίκρυ στο παρελθόν του; Ιδού ένα ερώτημα που πρέπει σοβαρά κι επίμονα να μας βασανίσει. Τι θα κάνει μ' αυτό το απροσμέτρητο βάρος της Ιστορίας του; Πώς θ' αντέξει στην πίεση της εποχής και πώς θα ζήσει με ευθύνη και συνέχεια το παρόν του;

Κώστας Τσιρόπουλος, «Αυτοψία μιας εποχής» Εκδόσεις των Φίλων, (Διασκευή)

A. Να γράψετε στο τετράδιό σας μια περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε (100-120 λέξεις).

Μονάδες 25

B1. Να αναπτύξετε σε 80-100 λέξεις το περιεχόμενο του παρακάτω αποσπάσματος του κειμένου: «Άλλοι μάς

λένε πως αρνούμενοι το παρελθόν μας πραγματοποιούμε την αξία της ελευθερίας. Και λησμονούν πως η ελευθερία έχει κανόνες που σήμερα έχουν καταργηθεί».

Μονάδες 10

B2. Με ποια συλλογιστική πορεία αναπτύσσεται η έκτη παράγραφος του κειμένου («Θεσμοί ... αμφισβήτηση»); Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 5

B3. Να σχηματίσετε μία πρόταση με καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

εύλωπτα, στοχασμός, δυσκίνητη, αναιρείται, κίβδηλο.

Μονάδες 5

B4. Τι επιδιώκει ο συγγραφέας με τη χρήση των ερωτήσεων στην τελευταία παράγραφο του κειμένου;

Μονάδες 5

Γ. Με αφορμή την άποψη του δοκιμιογράφου ότι ο σημερινός άνθρωπος δεν επικοινωνεί πλέον με τις παραδοσιακές αξίες του παρελθόντος, να συντάξετε ένα κείμενο στο οποίο να επισημαίνετε τους κινδύνους που εγκυμονεί η έλλειψη αυτής της επικοινωνίας. Στη συνέχεια, να προτείνετε τρόπους με τους οποίους θα μπορέσει ο άνθρωπος και ιδιαίτερα ο σημερινός νέος να συμφιλιωθεί με το παρελθόν και τις ρίζες του (500-600 λέξεις).

Μονάδες 50

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Τα θέματα να μην τα αντιγράψετε στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως, μόλις σας παραδοθούν. Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε.
Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: 10.00

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Δ' ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΡΙΤΗ 29 ΙΟΥΝΙΟΥ 2004
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ :
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

ΚΕΙΜΕΝΟ

Όλοι έχουμε ανάγκη από χαλάρωση, μακριά από το άγχος της καθημερινότητας. Είναι σε όλους γνωστό ότι το γέλιο και το χιούμορ βελτιώνουν τις σωματικές, νοητικές και πνευματικές λειτουργίες μας.

Πολύ περισσότερο από όλους, τη χαλάρωση, την ευχαρίστηση, το γέλιο τα έχει ανάγκη ο ασθενής, γιατί έτσι η συναισθηματική του φόρτιση - η οποία προέρχεται από τη δυσάρεστη κατάσταση που βιώνει, δηλ. την απώλεια της υγείας του - μετριάζεται και η ελπίδα και η ανακούφιση συντροφεύουν την ψυχή του.

Θα λέγαμε ότι με την **ψυχαγωγία** ή καλύτερα με την απασχόληση σε κάποια ευχάριστη δραστηριότητα, ο ασθενής εκτονώνεται, χαλαρώνει, αποκτά μεγαλύτερη αυτοεκτίμηση και ευεξία, ενώ γενικότερα αναπτύσσει μια θετική στάση, που βοηθάει στην αντιμετώπιση των προβλημάτων του και διευκολύνει την επικοινωνία μεταξύ αυτού και των συνανθρώπων του.

Η ψυχαγωγία δεν αντικαθιστά τη θεραπευτική αγωγή, αλλά λειτουργεί συμπληρωματικά. Εξατομικεύεται σύμφωνα με την ηλικία, την προσωπικότητα, τις ανάγκες και τις επιθυμίες του ασθενούς, ενώ βασική προϋπόθεση είναι να υπάρχει θετική αποδοχή από τον πάσχοντα.

Η ομαδική απασχόληση ή η ατομική απασχόληση αλλά δίπλα σε άλλους που έχουν ως αντικείμενο την ίδια δραστηριότητα, βοηθούν πολύ, έχουν πολλά πλεονεκτήματα.

Η κοινωνική συναναστροφή δίνει την ευκαιρία να συζητηθούν διάφορα προβλήματα και ανησυχίες που βασανίζουν τον πάσχοντα. Παράλληλα, υπάρχει η δυνατότητα να συζητηθούν και άλλα θέματα άσχετα με την ασθένεια. Έτσι, **δημιουργούνται** φιλίες και λύνονται απορίες, ενώ πολλές ανησυχίες και φόβοι καταλαγιάζουν.

Ψυχαγωγία μέσα στο χώρο νοσηλείας του ασθενούς, σε συνεργασία με τους επαγγελματίες υγείας, μπορεί να είναι η ανάγνωση ενός βιβλίου, ενός περιοδικού, η παρακολούθηση μιας ευχάριστης βιντεοταινίας, μια ενδιαφέρουσα συζήτηση, ένα ταξίδεμα

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

σε ευχάριστα γεγονότα του παρελθόντος, η συμμετοχή φίλων και μελών της οικογένειας σε γιορτές ή γενέθλια που τυχόν θα συμπέσουν με το χρόνο της νοσηλείας, η μουσική, ένα δώρο, ένα λουλούδι, ένα επιτραπέζιο παιχνίδι.

Εάν η εφαρμογή όλων αυτών κριθεί αναποτελεσματική, μπορεί να τροποποιηθεί ή και να σταματήσει εντελώς η θεραπευτική αυτή αγωγή. Βέβαια, απαραίτητος είναι ένας χώρος, μια αίθουσα ψυχαγωγίας για να μπορεί να υπάρξει εφαρμογή των πιο πάνω.

Όταν ο ασθενής έχει μέτριο ή έντονο πόνο, είναι αυτονόητο ότι αυτής της μορφής οι ενέργειες, οι οποίες αποσκοπούν στο να τον ενθαρρύνουν ψυχολογικά και να τον βοηθήσουν, δεν έχουν καμιά εφαρμογή. Τότε προτεραιότητα έχει η προσέγγιση στο πρόβλημα «πόνος» και η ανακούφισή του.

Στο εξωτερικό έχει δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στο θέμα της ψυχαγωγίας. Έχουν ιδρυθεί οργανισμοί που ασχολούνται αποκλειστικά με το «θεραπευτικό χιούμορ». Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ο «Αμερικανικός Οργανισμός Θεραπευτικού Χιούμορ» που διοργανώνει διαλέξεις, παρέχει πληροφορίες και στηρίζει οικονομικά αυτήν την προσπάθεια. Οι επαγγελματίες που εξειδικεύονται πάνω στο συγκεκριμένο θέμα πληθαίνουν.

Είναι γεγονός ότι δεν μπορούμε να αναχαιτίσουμε τα δυσάρεστα γεγονότα που συμβαίνουν γύρω μας και ανατρέπουν τον κανονικό ρυθμό της ζωής μας, όμως μπορούμε να απαλύνουμε και να κάνουμε πιο υποφερτές και ανθρώπινες τις δύσκολες στιγμές, τις οποίες υποχρεωτικά βιώνουμε.

Η συμμετοχή του ασθενούς στις μεθόδους αυτές του «θεραπευτικού χιούμορ» είναι το πρώτο θετικό βήμα για την επανένταξη στη ζωή, για αναδιοργάνωση των στόχων και προτεραιοτήτων που θα θέσει σε εφαρμογή, για χρησιμοποίηση του χρόνου του με τον πιο εποικοδομητικό και αποτελεσματικό τρόπο, για διατήρηση της πνευματικής και ψυχικής του διαύγειας αλλά και της σωματικής του ευεξίας.

(Άρθρο από τον επαρχιακό τύπο διασκευασμένο).

ΘΕΜΑΤΑ

Α. Να γράψετε στο τετράδιό σας περίληψη του κειμένου, χωρίς δικά σας σχόλια (100 - 120 λέξεις).

Μονάδες 25

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

B.1. Να σχολιάσετε σε μια παράγραφο (80 – 100 λέξεων) το νόημα του παρακάτω αποσπάσματος του κειμένου :

«Είναι γεγονός ότι δεν μπορούμε να αναχαιτίσουμε τα δυσάρεστα γεγονότα που συμβαίνουν γύρω μας και ανατρέπουν τον κανονικό ρυθμό της ζωής μας, όμως μπορούμε να απαλύνουμε και να κάνουμε πιο υποφερτές και ανθρώπινες τις δύσκολες στιγμές, τις οποίες υποχρεωτικά βιώνουμε».

Μονάδες 8

B.2. Να δώσετε έναν τίτλο στο κείμενο που σας δόθηκε.

Μονάδες 3

B.3. ψυχαγωγία, δημιουργούνται: Να σχηματίσετε τέσσερις νέες σύνθετες λέξεις χρησιμοποιώντας για καθεμιά από ένα (διαφορετικό κάθε φορά) συνθετικό των παραπάνω λέξεων.

Μονάδες 4

B.4. Να εντοπίσετε στο κείμενο πέντε μέσα πειθούς που έχουν ως στόχο την απόδειξη της θέσης : Ο ασθενής οφείλει να συμμετέχει στις μεθόδους του «θεραπευτικού χιούμορ».

Μονάδες 10

Γ. Διαπιστώνουν σήμερα οι ψυχολόγοι και οι ψυχίατροι ότι το γέλιο δεν είναι πλέον μεταδοτικό: Οι άνθρωποι γελάνε και χαλαρώνουν όλο και λιγότερο· πολλοί ξυπνούν με βλέμμα γεμάτο πλήξη· άλλοι με ύφος κουρασμένο και δυσαρεστημένο.

Συμφωνείτε με τις διαπιστώσεις των παραπάνω επιστημόνων; Τις σκέψεις σας να καταγράψετε σ' ένα αποδεικτικό δοκίμιο 400-500 λέξεων.

Μονάδες 50

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). Τα θέματα δεν θα αντιγράψετε στο τετράδιο.

2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν.

Δεν επιτρέπεται να γράψετε καμιά άλλη σημείωση.

Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.

ΤΕΛΟΣ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

ΑΡΧΗ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: **Μια (1) ώρα** μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

**ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ**

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΤΕΤΑΡΤΗ 15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2004
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ)
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

ΚΕΙΜΕΝΟ

Η ενότητα του ευρωπαϊκού πολιτισμού

Με τον όρο «πολιτισμός» εννοώ πρώτα απ' όλα αυτό που εννοούν οι ανθρωπολόγοι: τον τρόπο ζωής ενός λαού που ζει στον ίδιο τόπο. Ο πολιτισμός αυτός φανερώνεται στις τέχνες του, στο κοινωνικό του σύστημα, στα ήθη κι έθιμά του, στη θρησκεία του. Όλα αυτά, ωστόσο, αν προστεθούν μαζί, δε φτιάχνουν τον «πολιτισμό», παρόλο που συχνά, για ευκολία, το παίρνουμε αυτό για δεδομένο. Είναι μονάχα τα μέρη που προκύπτουν απ' την ανατομία του πολιτισμού, όπως τα μέρη του ανθρώπινου σώματος. Αλλά όπως ο άνθρωπος είναι κάτι παραπάνω από συναρμολόγηση των κομματιών που αποτελούν το σώμα του, έτσι κι ένας πολιτισμός είναι κάτι περισσότερο από συνάθροιση τεχνών, εθίμων και θρησκευτικών πεποιθήσεων. Όλα αυτά επιδρούν το ένα στ' άλλο και, για να καταλάβει κανείς καλά ένα απ' αυτά, πρέπει να καταλάβει κι όλα τ' άλλα.

Είναι, βέβαια, φανερό πως ενότητα πολιτισμού υπάρχει όταν οι άνθρωποι ζουν μαζί και μιλούν την ίδια γλώσσα: γιατί το να μιλούν την ίδια γλώσσα σημαίνει πως σκέφτονται, αισθάνονται και συγκινούνται κάπως διαφορετικά από τους ανθρώπους που χρησιμοποιούν μια γλώσσα διαφορετική. Όμως οι πολιτισμοί των διαφόρων λαών αλληλοεπηρεάζονται πραγματικά: στον κόσμο του

μέλλοντος, κάθε κομμάτι της γης φαίνεται πως θα επηρεάζει όλα τ' άλλα. Έχω υποστηρίξει ότι οι πολιτισμοί των διαφόρων χωρών της Ευρώπης άντλησαν, στο παρελθόν, πολύ μεγάλο όφελος από την επίδραση που είχε ο ένας στον άλλο. Ο πολιτισμός μιας χώρας που απομονώνεται θεληματικά, ή ο πολιτισμός μιας χώρας που βρίσκεται αποκομμένη από άλλες, από συνθήκες που δεν μπορεί να ελέγξει, πάσχει απ' αυτή την απομόνωση. Αλλά και η χώρα που παίρνει τον πολιτισμό από άλλες, χωρίς τίποτε να' χει να δώσει γι' αντάλλαγμα, και η χώρα που προσπαθεί να επιβάλει τον πολιτισμό της σε μια άλλη, χωρίς να δέχεται τίποτε γι' αντάλλαγμα, θα υποφέρουν, κι οι δυο, απ' αυτή την έλλειψη αμοιβαιότητας.

Η ενότητα του πολιτισμού, αντίθετα με την ενότητα στην πολιτική οργάνωση, δεν απαιτεί να είμαστε όλοι αφοσιωμένοι σε μια και μόνη αρχή: εννοείται ότι θα υπάρξει ποικιλία από αρχές. Είναι λαθεμένη η άποψη ότι το μοναδικό καθήκον που έχει το άτομο είναι το καθήκον απέναντι στο Κράτος· είναι ασύλληπτο να υποστηρίξει κανείς ότι το υπέρτατο καθήκον όλων των ατόμων θα 'πρεπε να είναι απέναντι σ' ένα Υπερ-Κράτος. Θα σας δώσω ένα παράδειγμα για το τι εννοώ λέγοντας ποικιλία από αρχές. Κανένα πανεπιστήμιο δε θα έπρεπε να είναι μονάχα ένα εθνικό ίδρυμα, ακόμη κι αν επιχορηγείται από το κράτος. Τα πανεπιστήμια της Ευρώπης θα έπρεπε να έχουν κοινά ιδεώδη, θα έπρεπε να έχουν κοινές υποχρεώσεις μεταξύ τους. Θα έπρεπε να είναι ανεξάρτητα από τις κυβερνήσεις των χωρών όπου βρίσκονται. Δε θα έπρεπε να είναι ιδρύματα για την εκπαίδευση στελεχών μιας επιδέξιας γραφειοκρατίας, ή για την κατάρτιση επιστημόνων με σκοπό να ξεπεράσουν τους επιστήμονες του εξωτερικού· θα έπρεπε να φροντίζουν για τη διατήρηση της μάθησης, για την αναζήτηση της αλήθειας και – στο μέτρο που οι άνθρωποι είναι ικανοί γι' αυτό – για την επίτευξη σοφίας.

Η τελευταία μου έκκληση είναι για τους ανθρώπους των γραμμάτων της Ευρώπης, που έχουν ιδιαίτερη ευθύνη για τη διατήρηση και τη διάδοση του κοινού πολιτισμού μας.

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

Μπορεί να έχουμε ολότελα διαφορετικές πολιτικές απόψεις: η κοινή μας ευθύνη είναι να διατηρήσουμε τον κοινό μας πολιτισμό αμόλυντο από πολιτικές επιρροές. Δεν είναι θέμα συναισθημάτων: δεν έχει τόση σημασία αν αρέσουμε ο ένας στον άλλο, ή αν επαινούμε ο ένας τα έργα του άλλου. Εκείνο που έχει σημασία είναι ότι πρέπει να αναγνωρίζουμε τη σχέση που έχουμε μεταξύ μας και την αμοιβαία εξάρτησή μας.

*(Διασκευή από το δοκίμιο του Τ.Σ. Έλιοτ, **Η ενότητα του ευρωπαϊκού πολιτισμού**. Μετάφραση: Λότη Πέτροβιτς - Ανδρουτσοπούλου).*

A. Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε (100-120 λέξεις).

Μονάδες 25

B1. «Ο πολιτισμός μιας χώρας που απομονώνεται θεληματικά, ή ο πολιτισμός μιας χώρας που βρίσκεται αποκομμένη από άλλες, από συνθήκες που δεν μπορεί να ελέγξει, πάσχει απ' αυτή την απομόνωση». Να αναπτύξετε την παραπάνω θέση του συγγραφέα σε μια παράγραφο (60-80 λέξεις).

Μονάδες 10

B2. «Η ενότητα του πολιτισμού. . . για την επίτευξη σοφίας»: Με ποιον τρόπο και με ποια μέσα πειθούς ο συγγραφέας τεκμηριώνει τις απόψεις του στην παραπάνω παράγραφο;

Μονάδες 5

B3. συνάθροιση, άποψη, καθήκον, επιρροές: Να γράψετε από ένα συνώνυμο για κάθε μια από τις παραπάνω λέξεις.

Μονάδες 4

B4. Να επισημάνετε τους τρόπους ανάπτυξης της πρώτης παραγράφου του κειμένου.

Μονάδες 6

Γ. Υποθέστε ότι συμμετέχετε σ' ένα ευρωπαϊκό εκπαιδευτικό πρόγραμμα με θέμα: «Ευρωπαϊκός πολιτισμός και πολυπολιτισμικότητα». Να γράψετε μια ομιλία, την οποία θα εκφωνήσετε στα πλαίσια του προγράμματος αυτού, αναφέροντας τους τρόπους με τους οποίους νομίζετε ότι τα άτομα και οι λαοί μπορούν να συνυπάρξουν ειρηνικά στη σύγχρονη πολυπολιτισμική κοινωνία. (400 – 500 λέξεις).

Μονάδες 50

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Τα θέματα να μην τα αντιγράψετε στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε οποιαδήποτε άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα, τα οποία και θα καταστραφούν μετά το πέρας της εξέτασης.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης : Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ